

Bryn med blommande buskar eller träd

Hur gör jag?

- Spar blommande buskar och träd i bryn mellan öppna marker och skogskanter eller på åkerholmar. Sköt om dem och röj bort konkurrerande sly.
- Exempel på bra blommande träd är apel, fågelbär, hägg, lönn, lind, oxel, rönn och sälg.
- Exempel på bra buskar är benved, björnbär, brakved, en, hagtorn, hallon, hassel, hägg, nypon, olvon, rosor, slån och vide.
- Buskar som björnbär och slån kan du med fördel hålla i schack under höst, vinter och vår. Välj ut de platser där de kan stå kvar några år till innan det är dags att föryngra dem.
- Hassel, benved och olvon gallrar du med längre intervall, ofta fem till tio år. Några av dem lämnar du helt utan åtgärd. Hassel föryngrar sig själv genom att vissa stammar dör samtidigt som nya skott växer till. Den föredrar fritt läge där ljuset får den att blomma. Olvon och benved klarar sig längre in i brynet.
- Om kanten på brynet görs vågig ökar mängden buskar som står i lä. Det gynnar insekterna som gillar att det blir varmare och mindre blåsigt.
- Det får gärna finnas luckor i brynet.
- Om du kombinerar brynet med öppen sand, gärna inne i brynet, så trivs flera olika insektsarter här.
- Extra viktigt är det att spara sälg i närheten av bar sand så att de bin och insekter som lever där får lätt att hitta mat tidigt på våren.

Vilka arter hittar jag här?

Där den öppna marken möter skogen finns det utrymme för att skapa ett bryn som gynnar många växter och djur. Skogsbryn kan bestå av buskar, lövträd och örtrika gläntor. Här kan insekter som vilda bin, humlor, fjärilar få mat och värme. Många insekter behöver både nektar och pollen under sin korta flygtid för att orka hitta en partner, para sig och lägga ägg. De behöver också värme vilket de kan få i ett bryn som står soligt och där skogen skyddar från blåst. Brynet behöver inte alls vara tätt utan kan gärna vara glest eller vågigt. Mellanrummen skapar små varma krypin nästan helt skyddade från vinden. Den värmen gynnar alla insekterna lite extra, de orkar hålla igång flygmusklerna och klarar att samla mat ur blommorna.

Även större djur som fåglar, harar och klövvilt kan hitta boplatser och skydd. Hämplingen och törnskatan föredrar täta buskage. Rådjurens kid kan söka skydd i buskarna.

Buskar och träd får bär och frukt som ger fåglar och däggdjur välbehövlig mat långt in på vintern. Även hassel och ek är viktiga, de har inga nektarrika blommor men ger nötter som många fåglar och gnagare lever av.

Nyponbuskar blommar vackert om våren och ger mat åt bin och fjärilar. På hösten och fylls buskarna med röda eller orangea nypon som både fåglar och människor uppskattar.

För de bin som vaknar tidigt på våren är sälgens blommor en livsviktig matkälla.

Länsstyrelsen Västmanland, november 2021 Foto: Kerstin Alvinge, Karin Sandberg och Ulrika Mogren